

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ  
ЛЬВІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ  
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ  
ФАКУЛЬТЕТ АГРОТЕХНОЛОГІЙ ТА ЕКОЛОГІЇ  
КАФЕДРА ЕКОЛОГІЇ**



**ЗВІТ**

**про результати опитування студентів спеціальності  
101 «Екологія» РВО «бакалавр» щодо оцінювання  
якості освітньо-професійної програми  
101 Екологія та надання освітніх послуг  
2022-2023 н.р.**

Дубляни 2023

## ЗМІСТ

Вступ	3
1. Задоволеність обраною спеціальністю 101 «Екологія»	4
2. Право студентів щодо вибору дисциплін за спеціальністю	5
3. Актуальність освітньої програми	6
4. Якість методичного забезпечення в Університеті	7
5. Якість викладання професійно спрямованих дисциплін в Університеті	8
6. Форми та методи навчання	9
7. Залучення стейкхолдерів до проведення аудиторних занять за спеціальністю	10
8. Зміст освітньої програми (набір обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін) як запорука майбутньої успішної діяльності за спеціальністю	11
9. Важливість наявних дисциплін у процесі подальшої фахової діяльності та особистісного зростання	12
10. Обсяг практичної підготовки у структурі освітньої програми	12
11. Своєчасність надання інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв їх оцінювання в межах окремих освітніх компонентів	13
12. Забезпечення безоплатного доступу до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, наукової діяльності в межах освітньої програми	14
13. Безпека освітнього середовища Університету для життя і здоров'я здобувачів	15
14. Підрозділи, що можуть допомогти в складних конфліктних ситуаціях (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією)	16
15. Організаційна, інформаційна та консультативна підтримка з боку університету	18
Висновки	19

## ВСТУП

Досвід планового та регулярного оцінювання якості освітньо-професійних програм та оприлюднення його результатів, за надання якісних освітніх послуг здобувачам освіти ЛНУП підтверджують підвищення ефективності їх професійної підготовки.

Оцінювання якості освітнього процесу у Львівському національному університеті природокористування, встановлення мотивацій та ціннісних орієнтувань здобувачів вищої освіти – такі завдання опитування студентів, зокрема тих, які навчаються за освітньо-професійною програмою 101 «Екологія».

В опитуванні брало участь 98 студентів, які навчаються за спеціальністю 101 «Екологія». Опитування було здійснено шляхом електронного анонімного анкетування у другому семестрі 2022 – 2023 н.р.

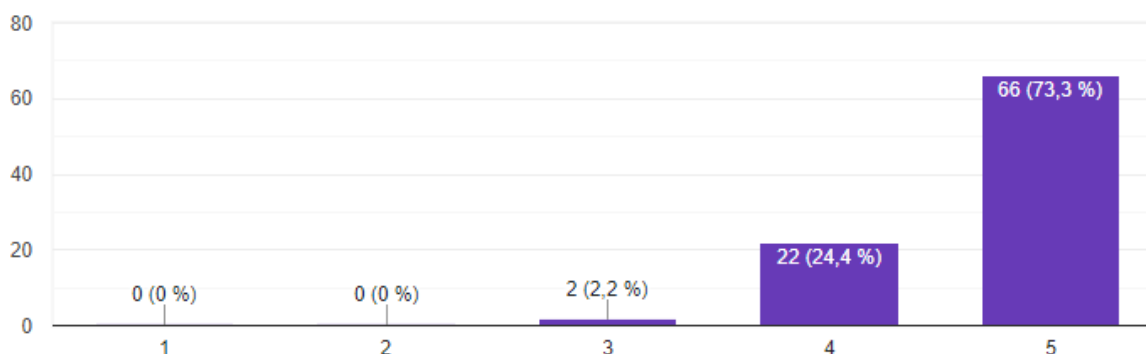
Цілі та завдання проведеного анкетування: 1) оцінювання студентами якісних показників подачі навчальних освітніх компонент викладачами згідно освітньої програм; 2) виявлення показника задоволеності студентів освітніми послугами, що надаються в ЛНУП, а також щодо актуальності освітньої програми; 3) права довільного вибору навчальних дисциплін та якості методичного забезпечення.

Дослідження якісних показників освіти у ЛНУП методом електронного анкетування Google forms студентів спеціальності 101 «Екологія» проводилось у другому семестрі 2023 р. в травні місяці. Результати опитування студентів було обговорено та озвучено на засіданні кафедри екології та на засіданні вченої ради факультету агротехнологій. Після обговорення та аналізування результати анкетування було розміщено на сайті університету.

## 1. Задоволеність обраною спеціальністю 101 «Екологія»

Якість освітніх послуг з послідовним ефективним формуванням компетентностей студента, його професійної свідомості залежать від комплексу характеристик освітнього процесу в ЗВО. Результати опитування здобувачів вищої освіти відображають їх потреби, запити, мотивації і зацікавленості у навчанні. Це дозволяє швидко та вчасно виявляти та оперативно вирішувати проблеми освітнього процесу та інших сторін студентського життя у ЗВО, зокрема у навчально-виховній роботі.

За підрахунками, на запитання: «Наскільки Ви задоволені навчанням за обраною освітньою програмою?» більшість опитаних, які навчаються за освітньою програмою 101 «Екологія», були повністю, або частково задоволені (рис. 1). Зокрема, відповіді «цілком задоволений» (5 балів) дали 73,3 % опитаних студентів, посередню позицію «загалом задоволений» (4 бали) – обрало 24,4 % опитуваних, а 2,2 % дали відповідь «не завжди задоволений» (3 бали). Відповідь «зовсім не задоволений» (1 і 2 бали) – відсутня.



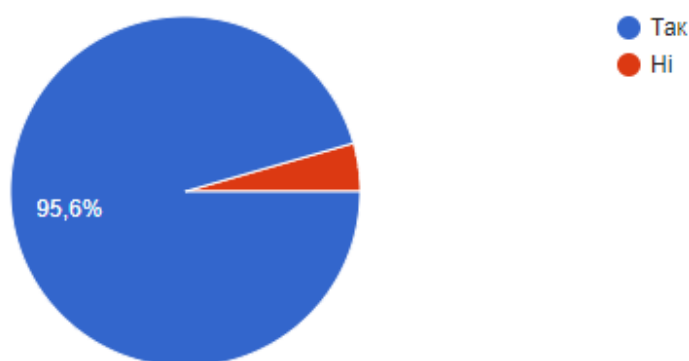
*Рис. 1 Результати анкетування студентів (запитання: «Наскільки Ви задоволені навчанням за обраною освітньою програмою?»), %)*

Більшість студентів задоволені обраним вузом та спеціальністю. Однак, отримані відповіді мотивують до покращення показників якості освітніх послуг, а також зростання уваги до особистості студентів.

## 2. Право студентів щодо вибору дисциплін за спеціальністю

Вибіркові освітні компоненти ОПП є обов'язковою складовою навчального плану здобувача РВО. Здобувачам освіти надана така можливість для одержання додаткових навичок, а вибір здобувачами освітніх компонентів ОПП, які посилюють сформовані компетентності та програмні результати навчання у ЛНУП є вільним.

Освітня програма та навчальний план визначили можливим вибір студентами з блоків дисциплін вільного вибору як такі, що розкривають компетентності професійної підготовки фахівців зі спеціальності «Екологія», а також інші додаткові компетентності здобувача (рис. 2).



*Рис. 2 Результати анкетування студентів (запитання: «Чи забезпечено Вам можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір навчальних дисциплін?»), (%)*

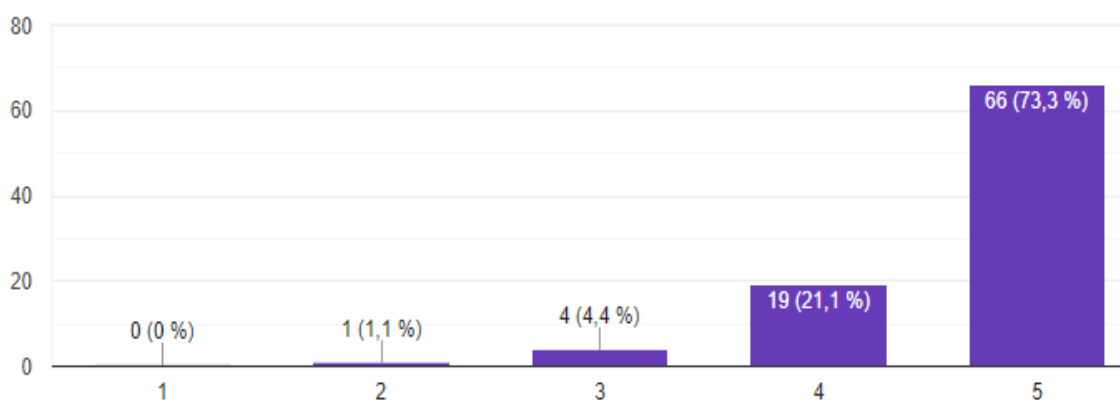
Результати анкетування студентів, які навчаються за ОПП «Екологія», свідчать, що на запитання «Чи забезпечено Вам можливість формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір навчальних дисциплін?» 95,6 % опитаних дали схвальну відповідь.

Таким чином, практично більшість студентів ЛНУП мають реалізоване право самостійного вибору дисциплін, а 4,4% хочуть іншої варіативності, що спонукає до змін щодо покращення можливостей вибору вибіркових ОК.

### 3. Актуальність освітньої програми

Підготовлення висококваліфікованих фахівців із захисту навколишнього середовища, забезпечення реалізації державної політики у сфері екологічної безпеки, розвиток наукової діяльності та постійна актуалізація тематики наукових досліджень – ці завдання були та залишаються актуальними, особливо у важкі для країни воєнні часи.

На поставлене запитання: Наскільки, на Вашу думку, актуальна освітня програма на якій ви навчаєтесь, у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі? отримано наступні відповіді (рис. 3): 73,3 % відповіли, що «цілком актуальна» (5 балів), 21,1 % обрали середню позицію із своїм баченням «загалом актуальна» (4 бали). 4,4 % вважають, що ОПП «не зовсім актуальна» (3 бали). Для 1,1% була відповідь «зовсім неактуальна» (2 бали), що свідчить про незадоволення обраною ОП.



*Рис. 3 Результати анкетування студентів (запитання: «Наскільки, на Вашу думку, актуальна освітня програма на якій ви навчаєтесь, у світлі найновіших досліджень у відповідній галузі?», %)*

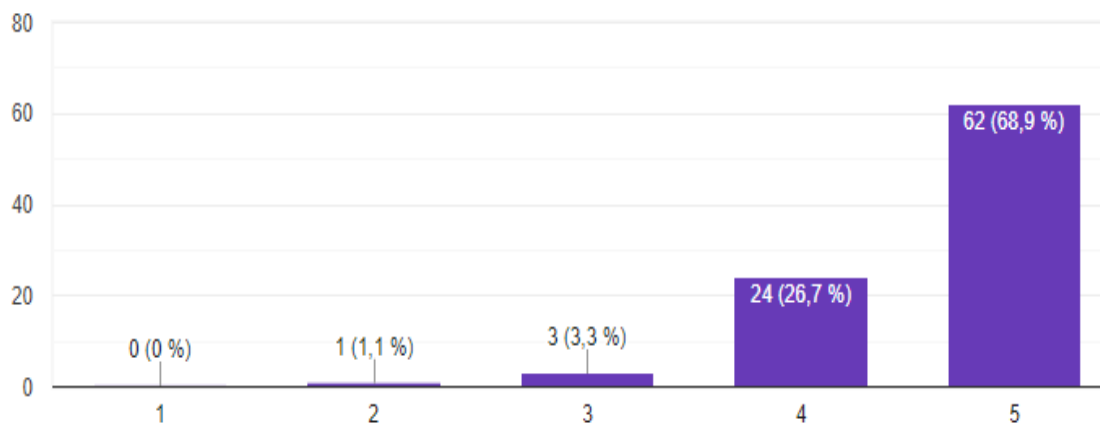
### 4. Якість методичного забезпечення в Університеті

Повноцінне матеріально-технічне і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу за умови цілковитого електронного супроводу освітньої

діяльності (через систематичне оновлення інформації у соціальних мережах та на офіційному веб-сайті університету) є проявами організаційної підтримки здобувачів вищої освіти.

У Львівському НУП для опрацювання освітніх компонентів розроблене навчально-методичне забезпечення, яке розміщене на веб-ресурсах університету. Учасникам навчального процесу забезпечено доступ до Office 365 та віртуального навчального середовища MOODLE.

На запитання: Наскільки Ви задоволені якістю методичного забезпечення (забезпечення навчальною літературою) в Університеті?, отримали відповідь: 68,9 % вважають, що їхня потреба у навчальній літературі цілком задоволена (5 балів); 26,7 % відповіли, що вони здебільшого задоволені якістю методичного забезпечення (4 бали), 3,3 % опитаних – не зовсім задоволені якістю методичного забезпечення (3 бали), тоді як 1,1 % – зовсім не задоволені (2 бали).



*Рис. 4 Результати анкетування студентів (запитання: «Наскільки Ви задоволені якістю методичного забезпечення (забезпечення навчальною літературою) в Університеті?», %)*

За результатами опитування здобувачів вищої освіти, які навчаються за ОПП «Екологія» виникає певна необхідність покращення якості методичного забезпечення, або ж його зміни та поширення. Притім варто зазначити, що в

Університеті приділяють велику увагу щорічному оновленню навчально-методичних комплексів.

## 5. Якість викладання професійно спрямованих дисциплін в Університеті

Від якості поданого матеріалу та форми його подачі залежить рівень засвоєння студентом певної теми. Зацікавленість студента на занятті – це запорука отримання висококваліфікованих фахівців певної галузі. В університеті сформовано україномовний простір та любов до рідної мови, оскільки 100% студентів стверджують, що викладачі ведуть заняття державною мовою (за виключенням іноземних мов).

На запитання (рис. 5): «Наскільки Ви задоволені якістю викладання професійно спрямованих дисциплін в Університеті?», - студенти відповідали таким чином: 80 % – «повністю задоволені» (5 балів); 18,9 % – «загалом задоволені» (4 бали), а 1,1 % вважають, що якість викладання є задовільною (3 бали).

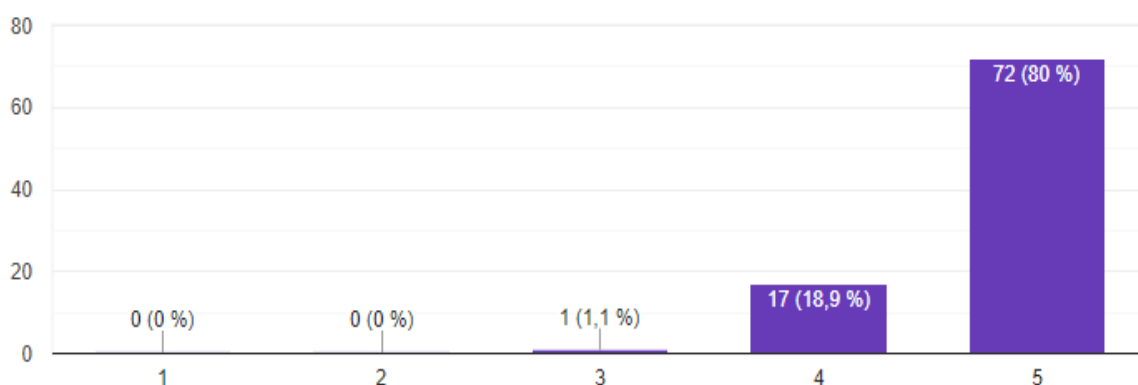


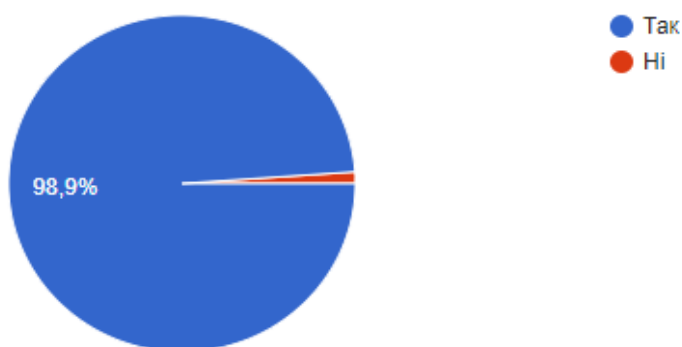
Рис. 5. Результати анкетування студентів (запитання: «Наскільки Ви задоволені якістю викладання професійно спрямованих дисциплін в Університеті?», %)



## 6. Форми та методи навчання

Дотримання принципів академічної свободи та академічної доброчесності усіма учасниками освітнього процесу дозволяє створити відповідальне та чесне середовище в університеті. Результати анкетування студентів на запитання: «На вашу думку, форми та методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи?» представлені на рис. 6.

За даними проведеного анкетування 98,9 % опитаних студентів дали відповідь «так, повністю відповідають», 1,1 % – «ні, не відповідають».



*Рис. 6* **Результати анкетування студентів** (запитання: «На вашу думку, форми та методи навчання і викладання відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи?», %)

Значне підвищення ефективності навчального процесу можливе за умови систематичного вдосконалення професійних компетенцій викладачів. Це передбачає не лише поглиблення знань у своїй предметній галузі, а й оволодіння сучасними педагогічними технологіями. Крім того, широке застосування інформаційно-комунікаційних технологій відкриває нові можливості для індивідуалізації навчання, забезпечення зворотного зв'язку та створення віртуальних навчальних середовищ.

## 7. Залучення стейкхолдерів до проведення аудиторних занять за спеціальністю

Покращення якості освітнього процесу здійснюється також завдяки залученню різних груп стейкхолдерів (випускників, роботодавців, практикуючих професіоналів). Урізноманітнення навчального процесу тематичними вебінарами, форумами, семінарами, лекціями, проведенням практичних занять, виїзних занять на базі філій фахівцями даної галузі допомагає сформувати загальні та професійні компетентності, досягнути бажаних результатів навчання. Організація та реалізація освітнього процесу за цих умов дозволяє врахувати вимоги та побажання роботодавців відносно рівня кваліфікації здобувачів та подальшого їхнього працевлаштування.

Результати відповідей на запитання: «Університет залучає до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців?» відображені на рис. 7. Зокрема, 97,8 % студентів дали стверджувальні відповіді, тоді як 2,2 % відповіли «ні, не залучають».

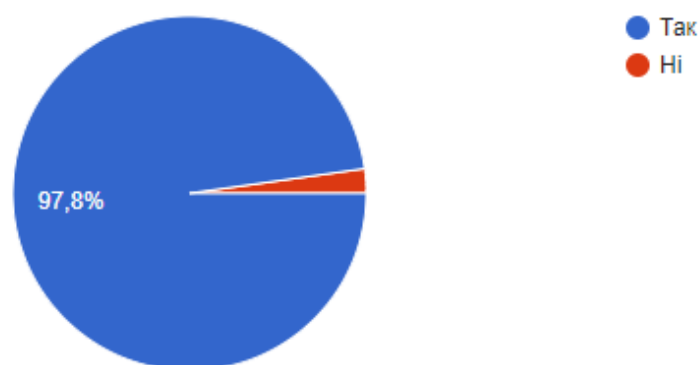


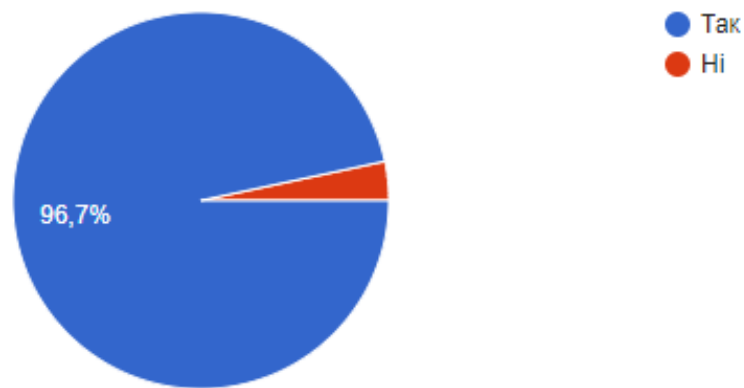
Рис. 7 Результати анкетування студентів (запитання: «Університет залучає до проведення аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців?», %)

## 8. Зміст освітньої програми (набір обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін) як запорука майбутньої успішної діяльності за спеціальністю

На запропоноване запитання: «Чи забезпечить зміст освітньої програми (набір обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін) Вашу майбутню успішну діяльність за спеціальністю» відповідь була наступною: 96,7 % учасників опитування відповіли стверджувально, а залишкові 3,3% не погоджуються з цією думкою.

У найбільшій мірі студентам імпонує викладення матеріалу та обсяг одержаних знань із обов'язкових та вибіркових дисциплін циклу професійної підготовки, що засвідчує важливість для студента навчання саме на обраній ОПП. Такі думки студентської молоді викликані реаліями сьогодення, можливістю реалізувати себе в обраній галузі господарства.

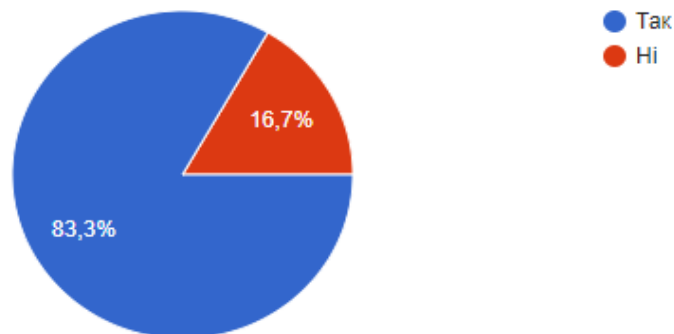
Позитивними є старання викладачів обраних курсів дисциплін. Однак, для покращання якісних показників загалом потрібно ще вдосконалюватися.



*Рис. 8* Результати анкетування студентів (запитання: «Чи забезпечить зміст освітньої програми (набір обов'язкових та вибіркових навчальних дисциплін) Вашу майбутню успішну діяльність за спеціальністю?», %)

## 9. Важливість наявних дисциплін у процесі подальшої фахової діяльності та особистісного зростання

ОПП «Екологія» сформована з урахуванням зацікавлень здобувачів, містить як обов'язкові, так і вибіркові компоненти. Здобувач має право вибирати з переліку компонент навчальні дисципліни, які безпосередньо пов'язані з його майбутньою професією, а також ті, що пропонуються для інших спеціальностей. Як засвідчують результати опитування, 83,3 % здобувачів дали стверджувальну відповідь на запитання «Чи всі дисципліни, які Ви вивчаєте, необхідні для фахової діяльності та особистісного зростання?», а 16,7 % опитуваних вважає, що деякі освітні компоненти є зайвими у ОПП і жодним чином не сприятимуть їх фаховій діяльності та особистісному зростанню.



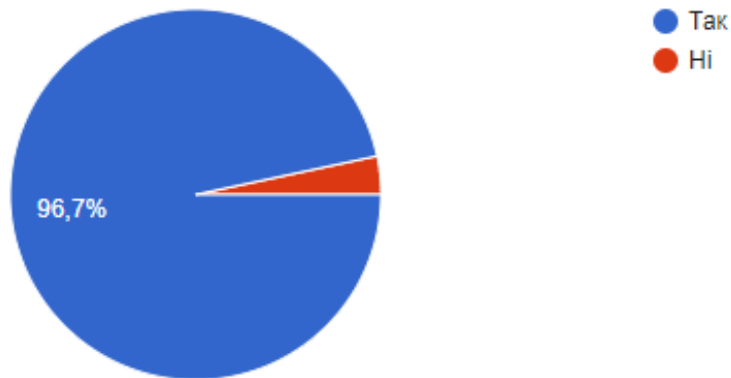
*Рис. 9* Результати анкетування студентів (запитання: «Чи всі дисципліни, які Ви вивчаєте, необхідні для фахової діяльності та особистісного зростання?», %)

## 10. Обсяг практичної підготовки у структурі освітньої програми

При підготовці висококваліфікованих фахівців обов'язковою є практична складова навчального процесу, що реалізується через проведення практичних занять та проходження практики. Практичні заняття проходять в межах кафедр університету та у формі виїзних занять на базі філій кафедри

екології. Кваліфікаційна практика спрямована на набуття здобувачами загальної і фахової компетентностей, оскільки передбачають набуття здатності до самонавчання і самовдосконалення, усвідомлення та дотримання норм професійної етики та вимог академічної доброчесності.

На запитання: Чи достатній обсяг практичної підготовки у структурі Вашої освітньої програми? отримали відповідь: 96,7 % здобувачів дали стверджувальну відповідь, а відповідно 3,3 % вважають, що обсяг практичної підготовки у структурі освітньої програми ще є недостатнім.

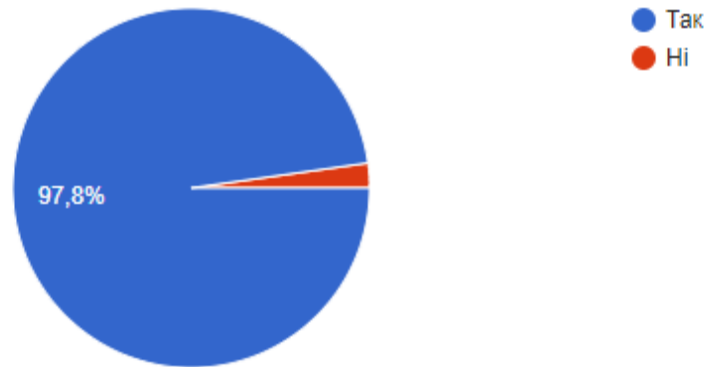


*Рис. 10* Результати анкетування студентів (запитання: «Чи достатній обсяг практичної підготовки у структурі Вашої освітньої програми?», %)

### **11. Своєчасність надання інформації щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв їх оцінювання в межах окремих освітніх компонентів**

Зміст, цілі, завдання, порядок і критерії оцінювання задекларовані у «Положенні про критерії, правила і процедури оцінювання здобувачів вищої освіти», а також здобувачі ЛНУП отримують цю інформації ще й безпосередньо під час аудиторних занять. Про це свідчить відповідь на запитання: Вам своєчасно надається доступна, аргументована та зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв їх оцінювання в межах окремих освітніх компонентів

(дисциплін)?». 97,8 % опитаних дали стверджувальну відповідь, а 2,2 % опитаних вважають, що вони лише частково володіють такою інформацією (рис. 11).



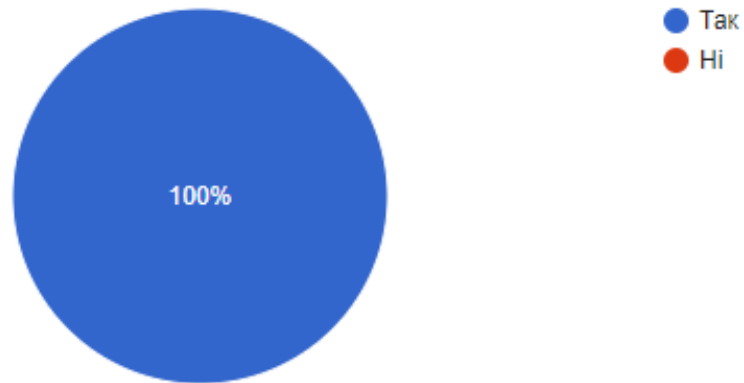
*Рис. 11* **Результати анкетування студентів** (запитання: «Вам своєчасно надається доступна, аргументована та зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв їх оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (дисциплін)?», %)

## **12. Забезпечення безоплатного доступу до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, наукової діяльності в межах освітньої програми**

Здобувачі мають можливість проводити досліди у лабораторіях, працювати в комп'ютерних класах, використовувати мультимедійне обладнання, є необмежений доступ до мережі Інтернет. Учасникам навчального процесу забезпечено доступ до Office 365 та віртуального навчального середовища MOODLE. У бібліотеці є велика кількість наукової літератури. Соціальна інфраструктура Університету включає гуртожитки, їдальню, буфети, спортзал, стадіон, медпункт. Доступ до усіх матеріально-технічних ресурсів, об'єктів інфраструктури, бібліотечних фондів, її електронних каталогів є безоплатним.

На запитання «Університет забезпечує безоплатний доступ до

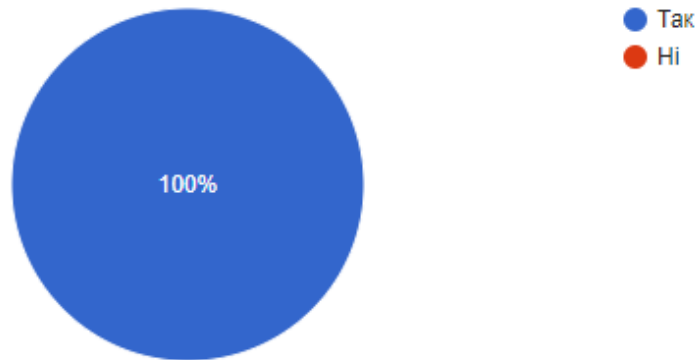
відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, наукової діяльності в межах освітньої програми?» 100 % здобувачів відповіли «так».



*Рис. 12 Результати анкетування студентів (запитання: «Університет забезпечує безоплатний доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, наукової діяльності в межах освітньої програми?»), %)*

### **13. Безпека освітнього середовища Університету для життя і здоров'я здобувачів**

Статут університету декларує безпечність освітнього середовища для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти. Усі навчальні та адміністративні приміщення відповідають вимогам техніки безпеки, забезпечуючи необхідні умови життєдіяльності. Приміщення університету обладнані протипожежною сигналізацією та камерами відеоспостереження. Працює комісія з надання соціально-психологічної допомоги працівникам та здобувачам освіти університету. Усі опитані здобувачі на запитання «Освітнє середовище Університету є безпечним для Вашого життя і здоров'я?» дали ствердну відповідь.



*Рис. 13* **Результати анкетування студентів** (запитання: «Освітнє середовище Університету є безпечним для Вашого життя і здоров'я?», %)

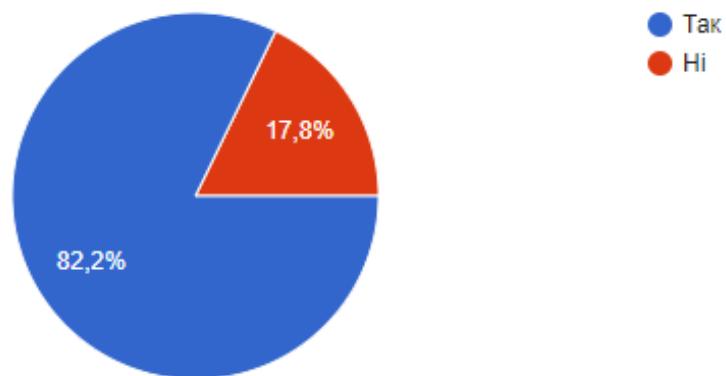
#### **14. Підрозділи, що можуть допомогти в складних конфліктних ситуаціях (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією)**

Створення сприятливого мікроклімату для студента під час навчання – головне завдання всіх структурних підрозділів ЗВО. Процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів визначені документами: «Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій у ЛНУП», «Положення про розгляд звернень студентів ЛНУП»,

Для координації та безпосереднього здійснення заходів щодо запобігання корупції та врегулювання конфлікту інтересів Ректором призначена уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції в університеті. Для виконання норм Положення про академічну доброчесність створена Комісія з питань академічної доброчесності. Важливими органами при вирішенні конфліктних ситуацій, пов'язаних з сексуальними домаганнями, дискримінацією та корупцією є також Наукове товариство студентів, аспірантів, докторантів та молодих вчених та профспівкова організація студентів і аспірантів ЛНУП. Ці органи у взаємодії з юридичним відділом університету надають консультативно-правову допомогу здобувачам вищої освіти, які звернулися з проханням про вирішення конфліктної ситуації.



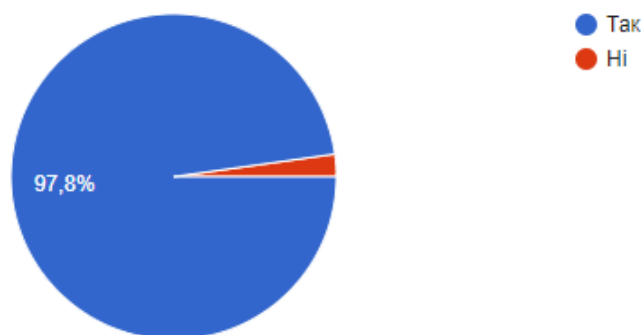
На запитання: «Чи знайомі Ви з підрозділами, що можуть допомогти в складних ситуаціях та процедурою вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією)?» – здобувачі відповіли наступним чином: 82,2 % – «так», а 17,8 % не були ознайомлені із інформацією щодо існування вище вказаних інстанцій (рис.14).



*Рис. 14 Результати анкетування студентів (запитання: «Чи знайомі Ви з підрозділами, що можуть допомогти в складних ситуаціях та процедурою вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією)?», %)*

## **15. Організаційна, інформаційна та консультативна підтримка з боку університету**

Респондентам було поставлене питання «Чи надає Вам Університет організаційну, інформаційну та консультативну підтримку?» (рис. 15). Таке питання стосується того, чи отримують студенти необхідну допомогу від університету у вигляді організаційних послуг (наприклад, розклад, адміністративні питання), інформації (доступ до матеріалів, ресурси) та консультацій (консультації з академічних питань, допомога у вирішенні проблем).



*Рис. 15* **Результати анкетування студентів** (запитання: «Чи надає Вам Університет організаційну, інформаційну та консультативну підтримку?», %)

На запитання: «Чи надає Вам Університет організаційну, інформаційну та консультативну підтримку? 97,8 % опитаних здобувачів відповіли «так», а лише 2,2 % вважають, що «ні».

## ВИСНОВКИ

Звіт «Про результати опитування студентів спеціальності 101 «Екологія» РВО «Бакалавр» (2023 р.) щодо оцінювання якості однойменної освітньо-професійної програми та надання освітніх послуг за 2022-2023 н.р.» відображає результати аналізу якісних показників навчального процесу ЗВО через електронне анонімне анкетування здобувачів освіти.

За оцінками анкетування переважна більшість студентів спеціальності позитивно оцінили якість освітнього процесу за ОПП 101 «Екологія» у ЛНУП, що свідчить про її відповідність очікуванням майбутніх фахівців. Проте, дуже незначний відсоток студентів у певній мірі не задоволені своїм вибором в цілому, що вимагає відповідних опрацювань.

Професіоналізм викладачів та рівень організації занять більшість опитаних респондентів оцінили як «високий» та «задовільний». Переважна більшість студентів повністю або частково задоволені формами, методами навчання і викладання, професійною майстерністю більшості викладачів, а також їх людськими якостями та готовністю прийти на допомогу.

Переважаюча більшість студентів підтвердили можливість реалізації права щодо вільного вибору вибіркових дисциплін (95,6 %), зазначивши дотримання принципу студентоцентрованого підходу до навчання щодо форм та методів навчання і викладання (98,9 %).

97,8 % опитаних здобувачів підтвердили достатню організаційну, інформаційну та консультативну підтримку університету, проте 17,8 % не знайомі з підрозділами, що можуть допомогти в складних ситуаціях та процедурою вирішення конфліктних ситуацій, що пов'язано, очевидно із тривалим періодом онлайн навчання для студентської молоді, коли консультування та тренінг-навчання психолога та кураторів-наставників академічних груп відбувалося в онлайн режимі. Саме тому виникає необхідність у посиленні роботи навчально-виховного підрозділу Львівського НУП.

Необхідно активізувати роботу зі студентами у напрямку науково-практичних досліджень, які набуті під час навчання і є потужними факторами впливу на успіхи майбутніх фахівців у їх професійній діяльності.

Студенти висловили схвальні відгуки щодо практики залучення потенційних роботодавців з числа випускників, практикуючих професіоналів до процесу висвітлення окремих тем і засвідчили позитивний вплив такої практики на якість навчання та засвоєння пройденого матеріалу. Результати опитування виявили і деякі недоліки, на які вказали студенти. Крім вагомої теоретичної підготовки учасники освітнього процесу хотіли би більше вдосконалювати свої практичні навички (3,3 %), використовуючи їх в конкретних виробничих умовах, при цьому вважаючи, що не усі освітні компоненти ОПП необхідні для майбутньої успішної діяльності за спеціальністю. Незначна частина респондентів (4,4 %) висловили побажання щодо покращання якості методичного забезпечення (зокрема, навчальної літератури), проте (100 %) вказали на те, що ЗВО забезпечує безоплатний доступ до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів.

Використання в майбутньому різноманітних способів мотивації студентів до індивідуального пошуку та поглиблення й зміцнення їх знань, з врахуванням виявлених недоліків та введення інновацій – це шлях покращання якісних показників освітнього процесу.